

Видавнича діяльність в Україні:

анотований бібліографічний список

2025. – Вип. 10. – 14 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Андрушко А. Тривкість і тривалість — у Львові розпочався фестиваль Lviv BookForum [Електронний ресурс] / Анастасія Андрушко // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 3 жовт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Львові відбулася церемонія відкриття 32-го міжнародного фестивалю Book Forum. Фестиваль триватиме до 5 жовтня включно. Цьогорічною фокус-темою стала «Тривкість і тривалість». Захід відвідала пані посол Хорватії в Україні Аніца Джамич, яка зачитала промову від міністерки культури Хорватії Ніна Обулен Коржінек. Ідеться про створення простору для діалогу письменника та читача, популяризацію читання та видавничої справи, створення простору для діалогу між авторами, видавцями, читачами, перекладачами та широкою громадськістю. Важливе і налагодження зв'язків української літератури з міжнародною сценою та заохочення культурного обміну з іншими державами. Традиційно в межах BookForum діє ярмарок, на якому представляють свої книжки 127 видавництв з усієї України.* Текст: <https://chytomo.com/tryvkist-i-tryvalist-u-lvovi-rozpochavsia-festyval-lviv-bookforum/>

2. Андрушко А. У Львові презентували посібник з української мови, співавторкою якого була Фаріон [Електронний ресурс] / Анастасія Андрушко // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. *У межах 32-го міжнародного фестивалю «Book Forum» відбулась презентація навчального посібника «Мова і мовознавці: утвердження норми». Книжка вийшла у 2025 р. у видавництві Національного університету «Львівська політехніка». Авторками її стали українська мовознавиця Оксана Микитюк*

та українська політична і громадська діячка, мовна активістка, мовознавиця, педагогиня Ірина Фаріон — над цим виданням вона працювала до останнього дня життя. Видання є системним синтезованим курсом, який покликаний розкрити націєвірну функцію мови, відтворити антропоцентричні риси української мови крізь історію видатних постатей, розвинути лінгвістичне мислення, систематизувати мовний матеріал, а також поглибити засвоєння мовних законів і категорій. У видавництві зазначили, що посібник відповідає програмі курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)», відтворює динаміку й стандартування мовної норми в контексті її історичної еволюції. Текст: <https://chytomo.com/u-lvovi-prezentuvaly-posibnyk-z-ukrainskoi-movy-spivavtorkoiu-iakoho-bula-farion/>

3. Бережко-Камінська Ю. Сергій Параджанов. Режисер свого життя / Юлія Бережко-Камінська. — Київ : Саміт-книга, 2024. — 269, [2] с. : фотоіл. *Шифр зберігання в Бібліотеці: B85037* Нова книга письменниці та журналістки Юлії Бережко-Камінської продовжує серію біографічних видань про видатних людей, які працювали на розвиток України, «Столітні ювіляри». Цього разу йдеться про відомого українського, вірменського та грузинського, сценариста, художника, одного з представників хвилі українського поетичного кіно, режисера легендарної кінострічки «Тіні забутих предків» Сергія Параджанова. До співпраці залучені кінознавці, науковці та митці, розповіді яких уплетено в основну текстову канву. Видання щедро ілюстроване фотографіями Юрія Мечітова (м. Тбілісі), Юрія Гармаша (м. Київ), світлинами з державних і приватних архівів, музеїв, а також серією авторських колажів.

4. Бережна Д. Дмитро Бєлов про те, що книжковий бізнес — це інвестиція в пам'ять і репутацію [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. — 2025. — 9 жовт. — Електрон. дані. Засновник видавництва "Адаптації" Дмитро Бєлов розповів про український книжковий ринок, видавничий бізнес і про те, чому суспільна дискусія навколо книжок про війну є не менш важливою, ніж їхні продажі. Видавець наголосив, що

український книжковий бізнес має бути готовим до глобальної конкуренції і тут війна не перешкода, а, радше, виклик і шанс. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/727765-dmitro-byelov-pro-te-shcho-knizhkoviy-biznes-ce-investiciya-v-pam-yat-i-reputaciyu>

5. Буняк В. У Львові презентували книгу-хроніку Романа Цимбалюка та Анни Новакович «Вірус Красної площі» [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що у Львівському національному університеті ім. Івана Франка в межах Форуму видавців 3 жовтня відбулася презентація книги-хроніки журналіста Р. Цимбалюка та політичної оглядачки, продюсерки А. Новакович «Вірус Красної площі». У книзі детально описано період життя Р. Цимбалюка у Москві, де він як кореспондент УНІАН працював з 2008 до початку 2022 р. Розповідаючи про книгу, автор зауважив, що вони спробували через власний досвід зафіксувати у книзі, «чому росіяни стали такими, якими вони стали, і знайти відповідь на питання про те, чи є щось крім куль, щоб їх заспокоїти». Висвітлено нюанси професійної діяльності українського журналіста у ворожій країні, спілкування з російськими медійниками, особливості життя сім'ї журналіста в Москві та інше. Презентацію організували Держкомтелерадіо, видавництво «Фоліо» та факультет журналістики ЛНУ ім. Івана Франка. Текст:

<https://detector.media/infospace/article/244697/2025-10-07-u-lvovi-prezentuvaly-knygu-khroniku-romana-tsymbalyuka-ta-anny-novakovych-virus-krasnoi-ploshchi/>

6. В Україні запустили цифрову платформу Chapter Ukraine для просування українських книжок у перекладі [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 2 жовт. – Електрон. дані. Йдеться про створення в Україні цифрової платформи «Chapter Ukraine», яка надає повну інформацію про українські книжки, доступні у перекладі іноземними мовами. Проєкт покликаний допомогти закордонним бібліотекам, книгарням і культурним інституціям швидко знаходити та замовляти переклади української

літератури. Вказано, що проєкт створили медіа «Craft» і «Читомо» у партнерстві зі «Snig. Digital», «Kavi. Agency», «PEN Ukraine» та Українським інститутом книги (VIK). Наразі на платформі доступні списки книжок англійською, німецькою та іспанською. Зазначено, що представники проєкту працюють над інтеграціями з бібліотечними й дистриб'юторськими сервісами, щоб показувати, де саме видання вже доступне для купівлі або читання. Окрім базової бібліографії, сервіс об'єднує відомості про видавців, перекладачів, дистриб'юторів, наявність відгуків, премій і рецензій у міжнародних та українських медіа. За словами співкураторки проєкту Ірини Батуревич та директорки з розвитку «Читомо», цей процес не зупинився: тільки за перше півріччя 2025 р. в перекладах вийшло вже більше книжок, ніж за весь 2023 р. Наголошено, що адвокаційна кампанія навколо проєкту покликана привернути увагу закордонних читачів до українських книжок та розширити їхню присутність на полицях бібліотек і книгарень. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/540163-v-ukraini-zapustily-tsyfrovu-platformu-chapter-ukraine-dlia-prosuvannia-ukrainskykh-knyzhok-u-perekladi>

7. Вийшов Псалтир кишеньковий українською мовою [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 4 жовт. – Електрон. дані. Вперше представлено «Псалтир» українською мовою у форматі кишенькової книги, яке створене для зручного та глибокого занурення у священні тексти псалмів. Видавці зазначають, що особливістю видання є поєднання компактності з високою читацькою зручністю, досягнутою завдяки використанню великого, чіткого шрифту та якісного поліграфічного оформлення. Видання має художньо вишукане оформлення та містить додаткові молитви українською мовою, що розширює його функціональність як особистого молитовника. Текст: https://risu.ua/vijshov-psaltir-kishenkovij-ukrayinskoyu-movoyu_n159276

8. Єврейський цвинтар Сатанова: у «Дух і літера» вийшла книга-довідник про юдейські некрополі [Електронний ресурс] // RISU.ua :

[вебсайт]. – 2025. – 21 верес. – Електрон. дані. *Напередодні свята єврейського нового року Рош га-Шана — часу оновлення, надії та глибоких роздумів — яке 2025 року розпочинається ввечері 22 вересня, видавництво «Дух і літера» презентує унікальне видання: книгу Дмитра Полюховича "Єврейський цвинтар Сатанова: кам'яні звірі та магичні обряди". Як зазначили у видавництві, це не просто дослідження одного з найдавніших єврейських некрополів України — це енциклопедія символів, вірувань і мистецтва штетлів, що розкриває глибину єврейської культури через надгробні барельєфи, магичні образи та забуті обряди. Книга є результатом багаторічної праці, натхненної любов'ю до спадщини та пам'яті про тих, хто жив, творив і вірив на українській землі. Текст: https://risu.ua/yevrejskij-cvintar-satanova-u-duh-i-litera-vijshla-kniga-dovidnik-pro-yudejski-nekropoli_n158943*

9. Здоровило Т. Заборона друку і продажу російськомовних книжок: КМУ розглянув "гостру" петицію [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 20 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про розгляд Кабінетом Міністрів України (КМ України) електронної петиції щодо заборони друку і розповсюдження російськомовних книжок на правовому рівні. У своїй відповіді ініціатору петиції військовому та письменнику Ігорю Снятинчуку уряд нагадав, що українське законодавство вже передбачає низку заборон, зокрема відповідно до Закону "Про видавничу справу" на території України заборонено розповсюджувати книжки, які мають походження з Росії, Білорусі чи тимчасово окупованих територій (ТОТ), а Закон "Про забезпечення функціонування української мови як державної" визначає, що щонайменше половина всіх книжок, виданих упродовж року, мають бути українською мовою. В КМ України зауважили, що зміни в законодавстві можливі тільки після консультації з експертами "з огляду на наведені вище обмеження та вимоги для книговидавничої галузі", але водночас визнали суспільну важливість питання, тому доручили*

профільним відомствам додатково опрацювати це питання. Текст:
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191331/>

10. Здоровило Т. "Оленівка. Злочин. Пам'ять. Поламана система": в Києві презентували книгу-розслідування [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 21 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про презентацію в Києві книги "Оленівка. Злочин. Пам'ять. Поламана система", яка відтворює хронологію воєнного злочину Росії – організацію вибуху в ніч проти 29.07.2022 в одному з приміщень колонії в захопленій росіянами Оленівці, внаслідок чого загинули щонайменше 47 українських військовополонених, яких утримували у закладі після героїчної 86-денної оборони Маріуполя. Зазначено, що видання створили Медійна ініціатива за права людини (МІПЛ), платформа пам'яті "Меморіал" та видавництво "The Ukrainians Publishing", а передмову до нього написав командир 1-го корпусу Національної гвардії України (НГУ) "Азов" Денис "Редіс". Наведено коментар редакторки "The Ukrainians Media" Віри Курико, яка розповіла, що структура книги побудована таким чином, щоб дати читачеві можливість побачити як саму подію, долі людей, так і системний контекст, у якому цей злочин став можливим.* Текст:
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/19134>**політика**

11. Липчанський М. Українці обрали найприйнятніший варіант мовної політики [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Вказано, що за результатами опитування Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), абсолютна більшість українців (87 %) віддає перевагу «стратегічній українізації» - підходу, що зміцнює позиції української мови, але без тиску на російськомовних громадян. Опитування проводилося з метою вивчення ставлення українців до трьох варіантів мовної політики за умовними назвами. Так, стратегічна українізація - підхід, який передбачає зміцнення української мови у державних і освітніх сферах, але без тиску на побутове використання російської мови (поступове поширення української*

мови у медіа, інтернеті та книговидаванні). Радикальна українізація - заборона використання російської мови в усіх сферах і примусовий перехід російськомовних громадян на українську. Прихована русифікація - формально демократичний підхід із вибором мови навчання або офіційного спілкування у регіонах, що фактично сприяє поширенню російської мови. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4820454-ukraintsi-obraly-naipryiniatnishyi-variant-movnoi-polityky>

12. Літвин І. В Україні оштрафують видавництва за невчасну доставку підручників до шкіл [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 25 верес. — Електрон. дані. Наведено коментарі заступниці міністра освіти і науки Надії Кузьмичової про те, що видавництва, які невчасно доставили підручники до шкіл, заплатять мільйони штрафних санкцій. За її словами, на 1 вересня доставка підручників до шкіл становила 84 %; відповідно 16 % несвоєчасно дійшли до школи. На думку заступниці міністра, одна з причин цього - це те, що деякі видавництва переоцінили свої можливості. У цьому контексті посадовця проаналізувала як успішну, так і неефективну діяльність окремих видавництв, серед яких «Ранок» і «Генеza»; акцентувала на умовах контрактів і чинних санкціях; окреслила нові механізми, що лише «будуть обговорюватися з профільним комітетом парламенту і Міністерством фінансів», які мають стати більш результативними у виконанні видавництвами умов контрактів на шкільні підручники. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4818645-v-ukraini-oshttrafuuit-vydavnytstva-za-nevchasnu-dostavku-pidruchnyky-do-shkil>

13. Літвин І. До мовного омбудсмена надійшло на 27 % більше скарг, ніж торік [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 7 жовт. — Електрон. дані. Як повідомила Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська, за три квартали 2025 р. надійшло 2227 скарг від українців на порушення законодавства, що на 27 % більше, ніж за аналогічний період минулого року. Найбільше порушення

стосувалися: відсутності української версії сайтів, мови зовнішньої реклами та вивісок, порушень під час безпосереднього обслуговування, сфери освіти, культури тощо. Крім того, скарги стосувалися інформації про товари та послуги (на етикетках, чеках, меню), порушень у сфері медіа, транспорту, книговидавання, спорту та інших галузях. За даними омбудсменки, найбільше скарг надійшло з Києва, з Одеської, Харківської та Дніпропетровської областей. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4821804-do-movnoho-ombudsmena-nadiishlo-na-27-bilshe-skarh-nizh-torik>

14. Наріжна В. Книга, яку неможливо прочитати: у Швеції випустили особливе видання «1984» [Електронний ресурс] / Вероніка Наріжна // Дзеркало тижня. – 2025. – 13 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про мистецько-соціальний проєкт, реалізований у межах Тижня заборонених книг у Швеції. Бібліотека Давіда Ісаака спільно з агентством «BBDO Nordics» представила унікальне видання роману Джорджа Орвелла «1984», запечатане з обох боків і таким чином неможливе для прочитання. Ідея символізує боротьбу проти цензури та підкреслює, що заборона книг позбавляє суспільство права на свободу слова й доступ до ідей. Експериментальна книга стала частиною ініціативи «Переплетені книги», яка використовує дизайн як інструмент протесту. Примірники цього видання отримали відомі письменники — Стівен Кінг, Герта Мюллер і Джіла Моссаед, а також бібліотеки та книгарні по всій Швеції. Проєкт покликаний спровокувати глобальну дискусію про цензуру, свободу читання та критерії "хорошої книжки", що, як зазначає літературознавиця Ганна Улюра, визначаються не лише професійними критиками, а й самим читачем, його досвідом і світоглядом.* Текст: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/kniha-jaku-nemozhливо-prochitati-u-shvetsiji-vipustili-osoblive-vidannja-1984.html>

15. Очільниця МКСК обговорила з послом Швейцарії розвиток культурно-гуманітарної співпраці [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 8 жовт. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що т.в.о. міністра культури та стратегічних комунікацій (МКСК) Тетяна*

Бережна разом із міністром закордонних справ Андрієм Сибігою зустрілися з Надзвичайним і Повноважним Послом Швейцарської Конфедерації в Україні Феліксом Бауманном та обговорили розвиток культурно-гуманітарної співпраці. Т. Бережна ознайомила посла Швейцарії з ключовими підсумками Конференції з питань відновлення України (URC2025) у Римі, де були представлені культурні ініціативи, зокрема Український фонд культурної спадщини та Альянс культурної стійкості. Водночас українська сторона висловила занепокоєння щодо виступів російських культурних діячів у Швейцарії, наголосивши на важливості недопущення поширення пропаганди, що суперечить цінностям миру та взаємоповаги, які поділяє міжнародна спільнота. Своєю чергою Ф. Бауманн проінформував про пріоритети Швейцарії у підтримці України, розповів про видання «Культурний профіль громад Сумщини», що вийшло з друку за підтримки швейцарської сторони, та запевнив у подальшій допомозі з боку його країни.

Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4045051-ocilnica-mksk-obgovorila-z-poslom-svejcarii-rozvitok-kulturnogumanitarnoi-spivpraci.html>

16. Питуляк Н. Книжковий ринок України під час війни: виклики та перспективи, адаптація маркетингових стратегій та інструментів його суб'єктів [Електронний ресурс] / Н. Питуляк, В. Папроцька // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Серія : Екон. науки. 2025. – Т. 342, № 3(2). – С. 203-208. Досліджено динаміку та напрямки розвитку книжкового ринку України за сучасних умов, що мають свої особливості внаслідок війни. Встановлено, що його основними проблемами є девальвація національної валюти, зростання вартості авторських прав і друкарських послуг, логістичні труднощі, а також втрата кадрів через війну. Разом із тим, результати дослідження свідчать про здатність галузі до адаптації, що проявляється у диверсифікації форматів, відродженні видавничої активності, підвищенні читацької залученості та відновленні інфраструктури розповсюдження книжок. Особливу увагу приділено цифровій трансформації галузі. Вказано, що книжковий ринок України

демонструє помірний оптимізм щодо його відновлення та зростання в середньостроковій перспективі, проте він знаходиться у безпосередній залежності від економічного стану країни та купівельної спроможності населення, потребує активного державного втручання. Одночасно визначено, що на ринку книг України існує гостра конкуренція і його суб'єкти повинні активно використовувати різноманітні маркетингові інструменти з метою посилення своїх конкурентних переваг. Текст : <https://heraldes.khmnmu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/2185>

17. Потапенко Л. Чернігів: постать сподвижника Івана Мазепи повертається із забуття [Електронний ресурс] / Любов Потапенко// RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що перша міжнародна наукова конференція, присвячена архієпископу Чернігівському і Новгород-Сіверському другої половини XVII ст., учителю й сподвижнику гетьмана Івана Мазепи – «Лазар Баранович і його доба» – відбулася в стінах Свято-Троїцького собору Чернігова. У виступах учасників конференції йшлося про постать Лазаря Барановича, його внесок у розвиток духовної освіти, книгодрукування та церковного життя Гетьманщини. Окреслено причини тривалого забуття його імені та сучасні підходи до переосмислення його ролі в українській історії. Порушено питання канонізації Л. Барановича та актуалізовано необхідність подальших міждисциплінарних досліджень. Текст: https://risu.ua/chernigiv-postat-spodvizhnika-ivana-mazepi-povertayetsya-iz-zabuttya_n159386#goog_rewarded

18. Самборська Ю. «Мами» ... Вистава великого болю [Електронний ресурс] / Юлія Самборська // Дзеркало тижня. – 2025. – 22 верес. — Електрон. дані. Йдеться про літературний і театральний феномен книги Марії Матіос «Мами» видавництва «А-ба-ба-га-ла-ма-га» та її сценічного втілення у Рівненському обласному академічному музично-драматичному театрі. У центрі — шість новел про жінок, які втратили своїх дітей, зокрема історія самої авторки, що присвятила твір пам'яті сина та всіх полеглих захисників України. Вистава, створена режисеркою

Анжелікою Чорнойван, поєднала літературний текст із живим співом, символічною сценографією та глибоким емоційним впливом, ставши своєрідною терапією для матерів, що втратили синів на війні. Особливу силу набула прем'єра, де глядачами стали саме матері загиблих і зниклих безвісти захисників. Акцентовано на ролі театру як простору пам'яті та підтримки, де мистецтво допомагає долати біль втрат і водночас утверджує надію на життя й продовження любові. Текст: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/mami-vistava-velikoho-bolju.html>

19. Сова С. О. Прижиттєві видання Івана Франка у відділі РКР НБ КНУ імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / С. О. Сова // *Гілея* : зб. наук. пр. / Нац. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2025. – Вип. 207/208 (№ 5/6). – С. 70-75. *Зазначено, що цінним джерелом для вивчення літературної та видавничої діяльності Івана Франка є його прижиттєві видання, які зберігаються у відділі рідкісних книг та рукописів наукової бібліотеки Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Ці видання становлять майже третину всіх прижиттєвих публікацій автора і охоплюють широкий жанровий спектр — від художніх творів до наукових статей і літературної критики. Проаналізовано географію та особливості видання творів Франка, а також видавничі серії, у яких вони виходили. Книгознавчий і бібліографознавчий аналіз засвідчує високу наукову цінність цих джерел для вивчення літературної, наукової та видавничої діяльності письменника.* Текст: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=293>

20. У вересні Держкомтелерадіо запобіг продажу в Україні 178 видань із росії та білорусі [Електронний ресурс] // *Юрид. газ.* – 2025. – 4 жовт. – Електрон. дані. *За повідомленням Міністерства культури та стратегічних комунікацій (МКСК), у вересні 2025 р. Державний комітет телебачення та радіомовлення України зупинив незаконне розповсюдження на українських онлайн-майданчиках 178 найменувань видавничої продукції походженням із РФ та РБ. Зокрема, було виявлено порушення з боку інтернет-магазинів "Books-p", "Кіндер-сіті", "Подарунки для Душі" (на*

Prom.ua) та "PAShop" (на ROZETKA.UA). Завдяки співпраці з адміністраціями маркетплейсів заборонені товари видалено, а порушників попереджено. Загалом із травня 2024 р. припинено розповсюдження понад 9,4 тис. найменувань незаконної російської та білоруської видавничої продукції. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/u-veresni-derzhkomteleradio-zapobig-prodazhu-v-ukrayini-178-vidan-iz-rosiyi-ta-bilorusi.html>

21. Україна взяла участь у 30-му Будапештському книжковому фестивалі [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 13 жовт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Центрі військової культури «Bálna» відбувся 30-ий Будапештський міжнародний книжковий фестиваль. Україну на ньому представили Фундація української книги в Угорщині UNABOOK, Товариство української культури в Угорщині та Посольство України в Угорщині. Партнерами національного стенда стали видавництва «Vivat», «Кліо» та «Видавництво Старого Лева». Окреме місце на стенді мали книжки від «Нашого Формату», що вціліли після ракетно-шахедної атаки на склад видавництва 4 липня. Представник «Видавництва Старого Лева» також долучився до фестивального «Кутка прав людини» (Rights Corner). Українська програма фестивалю включала презентацію незалежного медіа «Varosh» і журналу «Ужгород мистецький». Про взаємодію України, націоналізму та меншин говорила Чілла Фединець, старша наукова співробітниця Інституту досліджень меншин Центру соціальних наук Угорщини, презентуючи свою книжку «Україна, націоналізм, меншини». Наведено інші заходи за участі України. Текст: <https://chytomo.com/ukraine-vziala-uchast-u-30-mu-budapeshtskomu-knyzhkovomu-festyvali/>

22. Хмельовська О. У Франкфурті знову бере участь найбільше російське видавництво. Чому? [Електронний ресурс] / Оксана Хмельовська// Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 14 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що на найбільшому книжковому заході Європи – Франкфуртській книжковій виставці, – уже вдруге з 2022 р. з'явився стенд російського

видавництва "Ексмо". З 2022 р. організатори Франкфуртської книжкової виставки не співпрацюють з російськими держструктурами і відповідно відмовляють їм в участі у заході. Уже четвертий рік поспіль російський національний стенд серед експонентів відсутній. Компанія "Ексмо", відповідно списків Держкомтелерадіо та переліку книжок, що раніше ввозилися на територію України з РФ, належить до видавництв, що поширюють видання, які виправдовують збройну агресію РФ проти України, заперечують її територіальну цілісність або пропагують наративи держави-агресора. Водночас в Україні санкції щодо російських видавництв закінчилися у березні 2022 р. На цей час вони не діють і не плануються у введення. У 2024 р. українські видавці від імені Української Асоціації видавців та книгорозповсюджувачів (УАВК) виступили з акцією протесту біля стенду "Ексмо", закликаючи організаторів скасувати участь російських видавців у Франкфурті. Цього року російський видавець формально менше: окрім "Ексмо", це лише два видавництва, зареєстровані на РФ ("A Walk through History" та "Phoenix Publishing House"). Проте набагато більше – приватних видавництв, що «змінити прописку», або нових, що були засновані росіянами за кордоном. Текст: <https://chytomo.com/u-frankfurti-znovu-bere-uchast-najbilshe-rosijske-vydavnytstvo-chomu/>

23. Які видавництва перемогли у другій хвилі грантів на переклад з та на загрожені мови [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 30 верес. – Електрон. дані. Зазначено, що програма «House of Europe» оголосила переможців другої хвилі грантів на переклад загрозованих мов. Гранти спрямовані на підтримку проєктів, які передбачають переклади як з української, так і на українську мову, з метою збереження та популяризації загрозованих мов. Сума гранту може досягати 5000 євро, і допоможе покрити всі етапи роботи, від перекладу до популяризації книжки. Цієї хвилі програма підтримає чотирьох переможців серед українських видавців, надаючи гранти для перекладів таких мов: білоруська, караїмська та кримськотатарська. Наведено перелік

видавництв, переможців другої хвилі грантів. Зауважено, що «House of Europe» («Дім Європи») — програма, що фінансується Європейським Союзом, створена з метою підтримки професійного та творчого обміну між українцями та їхніми колегами в країнах ЄС. Програма фокусується на культурі та креативному секторі, освіті, медицині, соціальному підприємстві, медіа та роботі з молоддю. Текст: <https://chytomo.com/iaki-vydavnytstva-peremohly-u-druhij-khvyli-hrantiv-na-pereklad-z-ta-na-zahrozheni-movy/>

24. Які українські книжки увійшли до каталогу дитліт «Білі круки-2025» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2025. – 9 жовт. – Електрон. дані. Зазначено, що три українські книжки увійшли до престижного міжнародного щорічного каталогу книжкових рекомендацій дитячої та юнацької літератури «Білі круки-2025» («White Ravens 2025»). Його оприлюднили на сайті Міжнародної молодіжної бібліотеки у Мюнхені (International Youth Library). До каталогу потрапили книжки: Василь Карп'юк «Чудернацька карпатська історія», видавництво «Брустури», (2024 р.); Оксана Луцевська, Дзмітрій Бандаренка «Книга Теплі речі для Татами», видавництво «Ранок», (2024 р.); Романа Романишин, Андрій Лесів «З ПІВСЛОВА. Про спілкування та розуміння одне одного», «Видавництво Старого Лева», (2024 р.). Цьогорічний каталог містить добірку з 215 книжок для дітей і підлітків, виданих 49 мовами з 63 країн світу. Текст: <https://chytomo.com/iaki-ukrainski-knyzhky-uvijshly-do-katalohu-dytlit-bili-kruky-2025/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

16.10.2025. р.